

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สองประการคือ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบของนโยบายการจัดการน้ำของรัฐที่มีต่อชุมชน และ (2) เพื่อศึกษา “ผ้าป่าผ้าเท้า” ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาที่ใช้ประโยชน์จากความร่วมมือขององค์กรพันธมิตรและอาสาสมัครในการสร้างบ้านดิน

งานวิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยใช้ข้อมูลเอกสารและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมที่ชุมชนม่นยืน อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ชุมชนนี้ได้รับผลกระทบจากโครงการสร้างเขื่อนสามเขื่อนภายใต้ นโยบายการจัดการน้ำของรัฐบาล

- ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลกระทบของนโยบายการจัดการน้ำของรัฐบาล คือ ประชาชนในชุมชนม่นยืนสูญเสียบ้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และอาชีพ
2. ผ้าป่าผ้าเท้าเป็นกระบวนการพัฒนาที่มีพื้นฐานจากพิธีกรรมทางพุทธศาสนา เพื่อระดมประชาชนที่เกี่ยวข้องในการสร้างบ้านดินให้แก่ชุมชน มีการนำพิธีการทำบุญร่วมกัน (ทอดผ้าป่า) และธรรมเนียมการลงแขกแบบดั้งเดิมมาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมชุมชนกับโลกภายนอก ซึ่ง ได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชนและอาสาสมัคร ทั้งยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ เช่น การลงแขกสร้างก้อนดินเหนียวด้วยการใช้เท้าย้ำ การสร้างเครือข่าย และการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชาวบ้านและอาสาสมัครจากภายนอกชุมชน

This study has two objectives: (1) to study impacts of water management policy on communities, and (2) to study “Pha-pa Fatao”, a development process which utilizes cooperation from alliance organizations and volunteers to build clay houses.

The study is based on a qualitative approach using documents and participative observation at Man Yuen community, Thep Sathit district, Chaiyaphum province. This community is affected by the three dams launched by the government under water management policy.

The findings are:

1. Such a water management policy, people in Man Yuen community lost their houses, natural resources, and occupations.
2. Pha-pa Fatao is a development process based on Buddhism ceremony to mobilize involved people to build clay houses for the community. A merit making ceremony (Pha-pa) and a custom of traditional labor pulling (Long Khaek) are utilized as the tools to link the community with the outsiders: NGOs and volunteers, both Thais and foreigners. It also involves many social activities, such as labor pulling in making clay blocs by feet, networking, mutual learning between local people and volunteers from outside of the community.